

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ

Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	8
2.3. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 10

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	10
3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüşmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak hayata yönelen, sağlıklı bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüşmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiyi vurgulamaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak

görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatan-
daş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılması kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiyle, ulaşmaları demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetilen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Sanat eğitimi; bireyin tüm yetenek ve zekâ alanlarının, psikomotor becerilerinin, estetik algı, hoşgörü ve empati yeteneklerinin gelişmesine; üst düzey düşünme, problem çözme becerilerinin artmasına katkı sağlamaktadır.

Desen, plastik sanatların her alanında her zaman gerekli temel disiplinlerden biridir. En sade anlatımıyla desen; renk kaygısı olmadan yapılan çizgisel resimlerdir ve resmin en önemli betimleme aracıdır. Gözlem, algı, duygu, sezgi ve karar ögeleri deseni çizen bireyin kişisel özelliklerini taşır. Tarihsel süreçte de dünyada var olan kültürler, desenin gücü ile tarihî belge niteliğinde izler bırakmışlardır.

Desen Çalışmaları Öğretim Programı ile öğrencilerin; bütün-detay, nesne-mekân ilişkisi üzerine çalışmaları, çizim becerilerini geliştirmeleri, araştırma, inceleme, izlenim, duygu ve düşüncelerini eskizler yoluyla desene aktarmaları, “Görsel okuryazarlık” olgusunu güçlendirerek görsel sanatların farklı alanlarında da yetkinlik ve yeterlilik kazanmaları amaçlanmıştır.

Desen Çalışmaları Öğretim Programı oluşturulurken 12. sınıf seviyesinde 4 ders saati uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Desen Çalışmaları Öğretim Programıyla; figür çalışmalarında duygu ve beden dili, kısa süreli desen çalışmaları, çok figürlü çalışmaların konu edildiği üniteler tasarlanmıştır. Desen çalışmaları dersinde öğrencilerin, “Desen” ve “İmgesel Resim” dersinden elde ettikleri kazanım ve becerileri de kullanarak, onları ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretim kurumlarının yetenek sınavlarına hazırlayacak konuların seçimine özen gösterilmiştir.

2.1. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI’NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Desen yoluyla kendilerini ifade etmeleri
- Zamanı planlı ve verimli kullanma alışkanlığı kazanmaları
- Desen temel kavram ve uygulamaları konusunda bilgi, beceri ve anlayışa sahip olmaları
- Araç gereç kullanma becerisi kazanmaları
- Nesne-mekân ilişkileri ve detay üzerine yapılan çalışmalar ile görme, çizme becerisi kazanmaları
- Deseni iletişim aracı olarak kullanmaları
- Görsel okuryazarlık, algı ve estetik bilinci kazanmaları
- Bilinçli bir sanat izleyicisi olmaları
- Sanatın doğası ve kökenini inceleyen, değerini sorgulayan birey olmaları
- Sanata ait kültürel mirasların değerini anlayarak korumaları
- Yeteneklerini fark ederek kendilerine güven duymaları
- Yaşadığı çevreyi, doğayı, bireylerin sosyal rollerini gözlemleyerek farkındalık geliştirmeleri; empati sorumluluk bilinci kazanmaları
- Geçmişten günümüze ulusal ve uluslararası eserleri, sanatçıları tanımaları
- Ulusal ve uluslararası sanat etkinlikleri ile toplumun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmaları

2.2. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Desen Çalışmaları Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Gözlem yapma
- Disiplinli çalışma
- Eleştirel düşünme
- Yaratıcı düşünme
- Özgün olma
- Araştırma
- Desene uygun çizim aracını kullanma
- Desen çiziminde doğru ölçü alma
- Desenin öğelerini çalışmalarında kullanma
- Desen çiziminde doğru kompozisyon oluşturma
- Desende farklı teknikleri görme
- Çizgiyi kullanma
- Kalın, orta, ince çizgi değerleri ile çizgi türlerini çalışmalarında kullanma
- Oran orantı kullanarak desen çizme
- Ritim, denge ve hareketi ifade etme
- Desen çiziminde ışık gölgeyi kullanma
- Açık, orta, koyu ton değerlerini uygulama
- Perspektif türlerini çalışmalarında kullanma
- Perspektif ile derinlik, uzaklık algısı içeren tasarımlar oluşturma

2.3. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Desen Çalışmaları Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin çizim kabiliyetinin üst seviyeye kadar ulaşması hedeflenmektedir.
- Desen Çalışmaları Dersi Öğretim Programı'nda kazanımlar gerçekleştirilirken öğrenci yeterlilikleri yanında, ihtiyaçları, beklentileri, hazır bulunuşluk düzeyleri ve çevre özellikleri dikkate alınmalıdır.
- Etkinlikleri uygularken ya da yeni etkinlikler geliştirilirken programda yer alan kazanım açıklamaları göz ardı edilmemelidir.
- Desen Çalışmaları Dersi Öğretim Programı'nın üniteleri özümsemeli, gerek duyulduğunda her ünitenin bir başkası ile eş güdümlü yürütüldüğü esnek bir ders işleyişi sağlanmalıdır.
- Çizilecek nesnelerin seçiminde öğrencinin algı düzeyi teknik becerisi ve hazır bulunuşlukları göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrencilere seviyelerinin çok altında ve/veya çok üstünde görevler verilmemelidir.
- Öğrencilere desen için gerekli malzemeler tanıtılmalı, eskiz defteri kullanma alışkanlığı kazandırılmalı ve ilk dersin belli bir zamanında kısa süreli eskiz çalışmalarına yer verilmelidir.
- Desen oluşturma becerilerini kazanma ve pekiştirme sürecinde öğrencilere yeteri kadar süre tanınmalı, her ünite için belirlenen zamanlara göre ders işlenmelidir.
- Ödev ve projelerin verilmesinde programda yer alan kazanımlara ve içeriğe bağlı kalınmalıdır.
- Öğrenciler, desen konusunda gelişmelerini sağlayacak şekilde ödev ya da projelere yönlendirilmelidir. Konular ders üniteleriyle bağlantılı şekilde seçilmelidir.
- Öğrencilerin dünyada ve ülkemizde önemli sanatçıların eserlerini incelemeleri sağlanmalıdır.
- Ders içi kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılmalıdır.
- Programın uygulanması sürecinde öğrencilerin becerilerini aktif olarak kullanmalarına olanak sağlayacak etkinlik ve çalışmalara yer verilmelidir.

- Öğrencilerin daha önce kazanılmış bilgi ve becerilerindeki eksiklikleri görmeleri ve bu eksiklikleri giderebilmeleri için yeni bireysel hedefler edinmeleri sağlanmalıdır.
- Öğrencinin kazanılmış motor becerileri ile yeni becerileri arasında bağlantılar kurarak gelişimi izlenmelidir.
- Öğrencilerin öğretim sürecinde üç boyutlu düşünebilme becerilerini geliştirmelerine olanak sağlayan etkinlikler düzenlenmelidir.
- Her öğrencinin eğitim sürecinde seviyesine göre becerilerini fark edeceği, başarıya deneyimini hissedeceği, sanat eserine olumlu bakış açısı ve sanatsal etkinlikleri takip etme alışkanlığı geliştirmelerini özendirici örnekler seçilmelidir.
- Grup çalışmaları yoluyla öğrencilerin estetik duyarlılık içinde birbirine yardımcı ve destek olacak şekilde ortak çalışmalar yapmaları sağlanmalıdır. Grup çalışmaları karşılıklı yeni fikirlerin doğmasını ve olumlu ilişkilerin geliştirilmesini sağladığı için özendirilmeli, desteklenmelidir.
- Sanatsal becerilerin kazanılması yanında öğrencilerin estetik algısının gelişme sürecini izleyen ölçme değerlendirmeler ve pekiştirici okumalar etkinlik sonunda yapılmalıdır.
- Programda yer alan değerlerin üniteler içerisinde etkinlik, çalışma, okuma parçası veya araştırma konusu olarak yer alması sağlanmalıdır.
- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici; öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

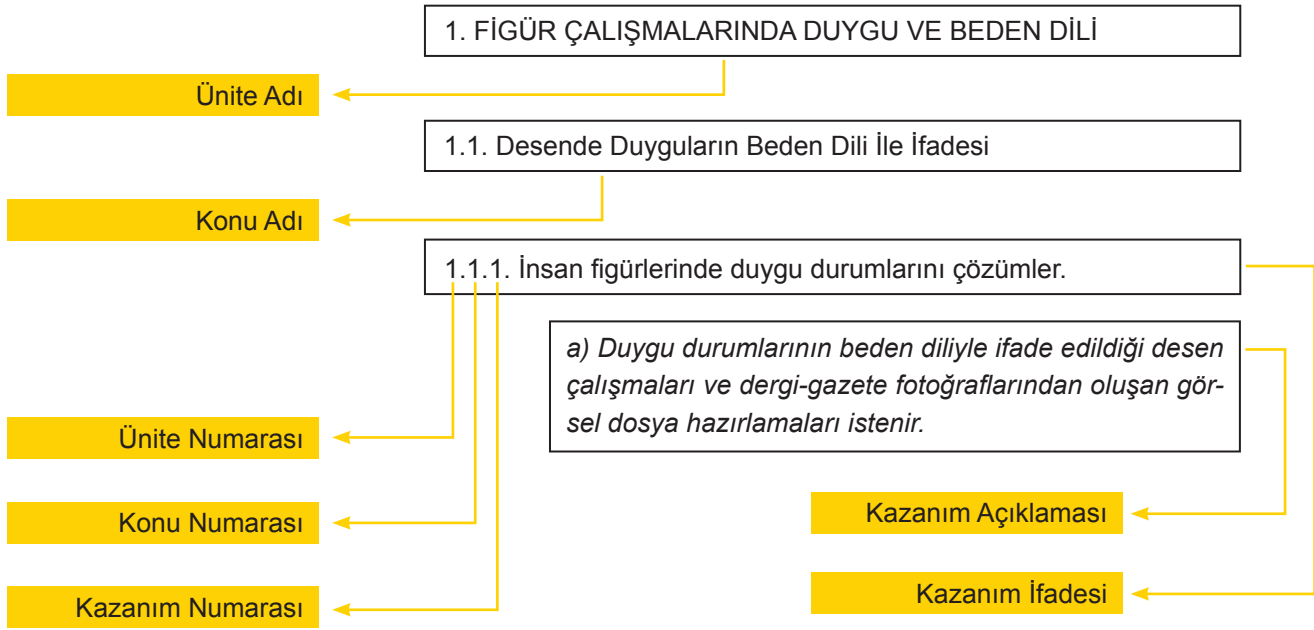
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
FİGÜR ÇALIŞMALARINDA DUYGU VE BEDEN DİLİ	3	40	28
KISA SÜRELİ DESEN ÇALIŞMALARI	2	20	14
ÇOK FİGÜRLÜ ÇALIŞMALAR	5	84	58
TOPLAM	10	144	100

3. DESEN ÇALIŞMALARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda üç ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. FİGÜR ÇALIŞMALARINDA DUYGU VE BEDEN DİLİ

1.1. Desende Duyguların Beden Dili İle İfadesi

1.1.1. İnsan figürlerinde duygu durumlarını çözümler.

a) *Duygu durumlarının beden diliyle ifade edildiği desen çalışmaları ve dergi-gazete fotoğraflarından oluşan görsel dosya hazırlamaları istenir.*

b) *Hazırladığı görsel dosyadan yararlanarak veya dramatizasyon yoluyla duygu durumları incelenir.*

1.1.2. Duygu durumlarını yansıtan eskizler çizer.

Hazırlamış olduğu dosyadaki görsellerden yararlanılarak duyguların beden diliyle ifade edildiği eskizler çizilir.

1.1.3. Duygu durumlarını yansıtan imgesel figürler çizer.

İmgesel figür çizimleri modle tekniğiyle tamamlanır.

2. KISA SÜRELİ DESEN ÇALIŞMALARI

2.1. Canlı Modelden Kısa Süreli Çalışmalar

2.1.1. Canlı modelden kısa süreli figür çizimleri yapar.

a) *Modelin hareket, yön ve oranları vurgulanır.*

b) *Giderek kısalan sürelerde detaya girmeden çizimler yapılır.*

2.2. Kısa Süreli İmgesel Çalışmalar

2.2.1. Figür, nesne, hareket ilişkisinin kullanıldığı kısa süreli imgesel desen çalışmalar yapar.

Yaş-cinsiyet, nesne-hareket ilişkisinin kullanıldığı imgesel çizimler yapılır.

3. ÇOK FİGÜRLÜ ÇALIŞMALAR

3.1. Çok Figürlü Desen Çalışmaları

3.1.1. Sanatçıların çok figürlü eserlerinden esinlenerek çalışmalar yapar.

3.1.2. Çok figürlü desen çizimleri yapar.

İç ve dış mekân çizimlerinde, gözlem yolunu kullanmaları, fotoğraflardan veya dijital ortamlardan hazırladıkları dosyadan faydalanmaları istenir.

3.1.3. Hayvan figürleri çizer.

Hayvan figürü çizimlerinde, gözlem yolunu kullanmaları, fotoğraflardan veya dijital ortamlardan hazırladıkları dosyadan faydalanmaları istenir.

3.1.4. Nesne, mekân, insan ve hayvan figürü ilişkisini kurar.

Çizimlerinde, gözlem yolunu kullanmaları, fotoğraflardan veya dijital ortamlardan hazırladıkları dosyadan faydalanmaları istenir.

3.2. Çok Figürlü İmgesel Desen Çalışmaları

3.2.1. Çok figürlü imgesel desen çalışmaları yapar.

- a) Yaş, cinsiyet ve fiziksel farklılıkların ifade edildiği meslek gruplarını konu alan çok figürlü çizimler yapılır.
- b) Soyut kavramlarla ilgili çok figürlü imgesel çizimler yapılır.
- c) Zaman-mekân-olay örgüsünün ifade edildiği çok figürlü imgesel çizimler yapılır.
- ç) Mizah temalı çok figürlü imgesel çizimler yapılır.
- d) Aksiyon temalı çok figürlü imgesel çizimler yapılır.